

Нечіпор С.В., к.пед.н., доц. каф. Технологій і дизайну, **Самойленко А. М., гр..**
Дт-под-18мг

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ МОТИВИ У СВІТОВІЙ МОДНІЙ ІНДУСТРІЇ

Сучасна мода стрімко розвивається під впливом технологій. Зараз одяг поділяється на сучасний модний і традиційний національний костюм. Національний одяг містить інформацію про розвиток культури регіону протягом поколінь. Проте, сучасна мода виконує спеціальні, чіткі функції: перехід від минулого до майбутнього, вона підтримує інновації у становленні культури.

Предметом дослідження було взято українські мотиви в світовій моді. Під час розробки проекту було проаналізовано вплив українських національних мотивів на світову моду.

Розвиток національної моди є важливою умовою модернізації етнічної складової, при цьому зберігає культурну самобутність. Для українського народу характерно відбиток світосприйняття у візерунках, декоративній обробці, та яскравості одягу.

Внесення у костюм національних рис, включення елементів національного костюма в модний одяг є засобом вираження патріотизму, і поштовхом до розвитку самосвідомості. Завдяки цьому мода впливає на сприйняття, збереження та популяризацію національних традицій. Якщо звернути увагу на композицію з боку розташування декору, то вона, як правило, відповідає характерним традиціям: в області коміра, подолу, у верхній і нижній частині рукава. Різноманіття орнаментів в українській культурі дають простір у декоруванні моделей одягу. Популярними орнаментами вважають виноградне гроно, дуб і калина, чорнобривці. Загадковим, і водночас важливим орнаментом, вважається так звана берегиня, яка символізує всесвіт. Популярні орнаменти на основі ромбу, кола, хвиль.

Багато сучасних дизайнерів використовують у своїх роботах національні мотиви. Так, дизайнери Ліля Пустовіт, Роксолана Богуцька та ін. уміло поєднують етнічне і сучасне. В сучасних костюмах часто використовують вишивку, мереживо, ткацтво, розпис, що надає одягу національних рис і формує власний стиль.

Україна цікава світові завдяки своїм культурним традиціям. Вона виступає як натхненниця для багатьох відомих світових брендів. Відомі дизайнери, такі як Жан Поль Готьє, Джон Гальяно, модні будинки “Gucci”, “Valentino”, випускали колекції, джерелом натхнення для яких була українська культура. Це явище не постійне, але етномотиви будуть популярні завжди.

Зокрема Жан Поль Готьє на Паризькому показі моделей високої моди осінньо-зимового сезону – 2005-2006 років представив світу колекцію де використовував вельветові жакети в гуцульському стилі розшиті золотом, довгі широкі спідниці, з-під яких виглядають нижні спідниці та черевики з хутряною обробкою. Є в колекції й костюми з натыком на одяг українських козаків, що виконані з вельвету благородних кольорів і складаються з широких селянських халатів, одягнених поверх довгих брюк, заправлених в плоскі атласні черевики. Вельветові ансамблі, що складаються з блузи та брюк, парчеві халати, обрамлені хутром, і халати в стилі «печворк» з довгою бахромою завершили показ. На моделі одягнули жилети, які мали риси традиційних українських «киптариків», і темні пальта зі шкіри.

Ще один митець в моді Джон Гальяно в осінньо-зимовій колекції 2009-го року використав мотиви вишиванок та біло-червоно-чорну кольорову гаму на подіумі. Провідними були темні кольори, а рукави та спідниці по низу оздоблювали вишивкою. Українські мотиви використала арт-директорка Gucci Фріда Джаніні у колекції осінь-зима 2008-2009 років. В колекції була вишивка переважно з геометричними елементами, що подібні до місцевого орнаменту Гуцульщини та Поділля.

Модний дім Valentino також представив нетипову колекцію весна-літо 2015 року. В ній були представлені сукні, сорочки, костюми які прикрашала вишивка. Пізніше у 2017 році модний будинок Valentino повернувся до української тематики. У колекції «Resort 2017» було вирішено поєднати відомі брендові силуети з традиційним українським одягом.

На показах осінь-зима 2013-2014 модельєри Прабал Гурунг в Нью-Йорку та Гарет П'ю у Парижі одночасно представили колекції, присвячені «сучасним амазонкам» з українських Карпат. В них були використані елементи карпатської вишивки - космач з використанням вишивки хрестик, низанки, кучерявого стібку, різних видів гладі. Використовувалися фігури ромбу, прикрашені декоративними елементами, наприклад, кривульками. Геометричний орнамент вважають найдавнішою закарпатською вишивкою. Але з часом, у 20 ст. в неї додаються рослинні мотиви.

Український етнічний одяг привернув увагу закордонного масмаркету. Це підтверджують колекції світових брендів Next, Zara, Topshop та ін. На американських ринках з'явилися українські бренди від Yuliya Magdych та March 11. Також в американських вишиванках простежується вплив українського бароко, а саме, так званий, Брокарівський стиль (Полтавщина, 19-20 ст.) Ось, італійський бренд Max Mara в колекції Sportmax для осені 2016 року використовує у своїх колекціях широкі, великі орнаменти, що на вигляд схожі на борщівську вишивку.

Зацікавленість світових митців викликана малодослідженими територіями, місцями що вражають і загадковими країнами. В наш час Україна відкрита для загалу. Слов'янські й, зокрема, українські мотиви все частіше використовуються в модній індустрії. Зараз, як ніколи, потрібно розвивати національне мистецтво. На відміну від західної моди, слов'янська більш м'яка, ніжна. Наша мода немов покликана показувати тендітність українок.

Однак у порівнянні з 2014 роком, сучасна українська мода, це не просто стилізація під національне вбрання, а спроба переосмислення світових модних тенденцій з точки зору національних елементів. В сучасності українські мотиви почали виступати як європейський тренд.

Отже, зважаючи на вище представлену інформацію можна дійти висновку що національна символіка та етномотиви не зникають з моди, адже мода повертається. Так український тренд у вітчизняній і світовій моді триває. І якщо хочеш бути в тренді потрібно переосмислити українські традиції, виявити в них нове й експериментувати.